ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเรื่องบุญและบาปกับพฤติกรรม เชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม

ผู้เขียน

็นางพิกุล นิตย์อำนวยผล

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร.วิโรจน์ อินทนนท์ ประธานกรรมการ อาจารย์ คร.พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ กรรมการ อาจารย์ คร.สมหวัง แก้วสุฟอง กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเรื่องบุญและบาปกับพฤติกรรมเชิง จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อเรื่องบุญและบาปกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม และเพื่อหาวิธีปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 162 คน เป็นนักเรียนระคับมัธยมศึกษาตอนปลายของ โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม ซึ่งผู้ศึกษาได้สุ่มตัวอย่างมาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยที่กลุ่ม ตัวอย่างทุกคนเป็นผู้ที่นับถือสาสนาพุทธ โดยมีเพสหญิงและเพสชายจำนวนเท่ากัน มีอายุระหว่าง 15 - 18 ปี ระคับชั้นละ 54 คน บิดามารดาส่วนใหญ่ยังอยู่ด้วยกัน และมีอาชีพส่วนใหญ่รับจ้าง รองลงมา คือ อาชีพเกษตรกรรม

ผลการศึกษาระดับความเชื่อเรื่องบุญและบาป ซึ่งประกอบด้วย ความเชื่อเรื่องกรรม ความเชื่อเรื่องผลของกรรม ความเชื่อเรื่องสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง และความเชื่อเรื่องนรกและ สวรรค์ พบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนมีความเชื่อเรื่องบุญและบาปอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย การให้ทาน การปฏิบัติตาม หลักเบญจศีลและเบญจธรรม การกตัญญูกตเวที และการงคเว้นจากอบายมุข ซึ่งในที่นี้ได้แยก พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็น 2 ส่วน คือ พฤติกรรมเชิงให้เหตุผลทางจริยธรรมและพฤติกรรมเชิง จริยธรรมที่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ แต่ละส่วนมีผลการศึกษาดังนี้ คือ

- พฤติกรรมเชิงให้เหตุผลทางจริยธรรม พบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนให้เหตุผลทาง
 จริยธรรมอยู่ในระดับสูง คือ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลอยู่ในขั้นที่ 5 ยกเว้นด้านการปฏิบัติตามหลัก เบญจศีลและเบญจธรรม เท่านั้น ที่นักเรียนส่วนใหญ่ได้ให้เหตุผลอยู่ในขั้นที่ 4
- 2. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ พบว่า โดยเฉลี่ยนักเรียนมี แนวโน้มว่าจะปฏิบัติได้ในระดับสูงเกือบทุกด้าน

ในส่วนของมูลเหตุที่เป็นแรงบันคาลใจให้เกิดความเชื่อเรื่องบุญและบาป พบว่า บิดา มารดา คือ ผู้สร้างแรงบันคาลใจมากที่สุด รองลงมา คือ พระสงฆ์ และครู-อาจารย์ ตามลำดับ

ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่นานๆครั้งจึงไปวัด เพื่อทำบุญให้ทาน รักษาศีลและ ฟังเทศน์ นานๆครั้งนักเรียนจึงจะได้รับคำแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักเบญจศีลและเบญจธรรมจาก ครอบครัว แต่ได้รับการอบรมสั่งสอนในเรื่องการกตัญญูกตเวทีเป็นประจำ

จากผลการศึกษา ผู้ศึกษาได้พบวิธีปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ดังนี้

- 1. ด้านครอบครัว ผู้ปกครองของนักเรียนโดยเฉพาะบิดามารดา ควรจะให้ความสำคัญ กับบุตรหลานของตน พยายามแนะนำพร่ำสอนให้พวกเขารู้จักบาปบุญคุณโทษ ให้รู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมเป็นตัวอย่างให้แก่ลูกหลาน
- 2. ด้านพระสงฆ์ ต้องเข้ามามีบทบาทให้มากขึ้น เพราะพุทธศาสนิกชนทุกคนให้ความ เคารพกราบไหว้บูชาในฐานะที่พระสงฆ์ เป็นผู้นำทางจริยธรรมและเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของคนใน สังคม
- 3. ด้านครู-อาจารย์ ในการเรียนการสอน ควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ให้กับ นักเรียนและเอาใจใส่ในตัวนักเรียนให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมทาง ศาสนาในโรงเรียนให้มากกว่าในปัจจุบัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title The Relationship Between the Belief in Merit and Sin

and Moral Behavior of high School Students in

Sanpatong Wittayacom School

Author Mrs.Pigoon Nitumnouypon

Degree Master of Arts (Buddhist Studies)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Viroj Inthanon Chairperson Lect. Dr. Phisit Kotsupho Member Lect. Dr. Somwang Kaewsufong Member

ABSTRACT

The Study on "The Relationship Between the Belief in Merit and Sin and Moral Behavior of High School Students in Sanpatong Wittayacom School" is purposed to study the relationship between the belief in merit and sin and moral behavior of high school students in Sanpatong Wittayacom School and to search for the method to create marality and ethics.

By using simple random sampling, from sampling group of 54 students of each class level, both male and female in the same amount, totally 162 belong to upper seconding students. All of them are Buddhists and living with their parents whose occupations are mainly general workers and secondly agriculturists.

The result of the study in the level of the belief in merit and sin consisting of belief in actions (Kamma), and the consequences of action, the belief in the individual ownership of actions and the belief in hell and heaven was found that in average, they believe in the lay of merits and sin in the high level.

The result of the study on ethical behavior which consists of giving, practice of the five precepts and the five ennobling virtues, gratefulness and abstaining from causes of ruins, within here divided into 2 parts; ethical reasonable behavior and ethical behavior bent to be practiced are as following:

- 1. Ethical reasonable behavior was found that in average, students gave the ethical reason in high level namely: the majority of them gave the ethical reason in the fifth stage in most respect, only practise of the five precepts and the five ennobling virtues was reasoned in the fourth stage.
- 2. Ethical behavior bent to be practiced was found that in average, students had trend to practise in high level in most respects.

The most important source of students belief in merits and sin derived mainly from their parents, secondly from monks and teachers.

Students' families occasionally go to make merit at the temples and the students themselves setdom receive ethical advice, such as practice of the five precepts and the five ennobling virtue from their families, but they are regularly trained and treated on gratefulness.

The method to create marality and ethics:

1. family:

Parents or persons who take care of students should emphasize on the result of making merit and sin to their children. They should behave themselves as a good model for their children.

2. Monks / priests:

Since monks are respectful, an ethical leader a good model for Buddhists, they should take part as a religious role mare in the society.

3. Teachers:

In classes, ethics and morality should be included in lessons of every subject. Students should be move taken care of and promoted to do more religious activities in schools.

